

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ
Ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας και
ευαλωτότητας

Συν-Οδοιπορώντας με ανάπηρους συνανθρώπους

Νικόλαος Παύλου

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Αναπηρία είναι ο περιορισμός των δραστηριοτήτων ενός ανθρώπου εξαιτίας μιας σωματικής ή πνευματικής βλάβης. Το άτομο αισθάνεται αποκλεισμένο, αφού δυσκολεύεται ή δε μπορεί να συμμετάσχει σε εκδηλώσεις που σχετίζονται με την προσωπική του ζωή, τις οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις του.

Σε παλαιότερες εποχές η ζωή των ανάπηρων συνανθρώπων ήταν πολύ πιο δύσκολη και δεν είχαν πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην εργασία. Σήμερα βέβαια τα πράγματα είναι διαφορετικά. Ειδικά για την εκπαίδευση σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων όλοι έχουν δικαίωμα σε αυτή και δε λαμβάνονται υπόψη οι οποιεσδήποτε ατομικές διαφορές. Ειδικά για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, λόγω του περιορισμού των δυνατοτήτων που έχουν, η Διακήρυξη της Σαλαμάνκα το 1994 επικεντρώθηκε στο «Σχολείο για Όλους». Επομένως αποτελεί πρόκληση για την εκπαιδευτική κοινότητα να μπορέσει να βοηθήσει και να εντάξει πλήρως στην κοινωνία όλους τους μαθητές.

Ένα εργαστήριο λοιπόν που θα προσπαθούσε να βρει τρόπους συνοδοιπορίας με ανάπηρους συνανθρώπους θα είναι πολλαπλά χρήσιμο, αφού, μέσω αυτού, θα αναπτυχθούν δεξιότητες ευαισθητοποίησης και αρωγής στους συνανθρώπους που η συμπόρευση μαζί τους είναι απαραίτητη, και στο σχολικό χώρο. Αναπτύσσοντας προτάσεις και ιδέες θα αναδειχτεί ότι η συνεργασία και η υπέρβαση του «εγώ», ως δεξιότητες, θα προσφέρουν πολλά σε ένα συλλογικό περιβάλλον. Θα βοηθήσει να γίνει κατανοητό ότι η οποιαδήποτε απόρριψη του άλλου δεν έχει θέση στο σημερινό σχολείο και στη σύγχρονη κοινωνία. Άλλωστε η βοήθεια σε αυτόν που την έχει ανάγκη, είναι πανάρχαια πρακτική, όπως θα αναδειχτεί στο ιστορικό παράδειγμα που θα αναλυθεί στο πλαίσιο του εργαστηρίου.

Επομένως η σκοπιμότητα του παρόντος εργαστηρίου είναι προφανής και θα αναδείξει την προσφορά αγάπης από την οποία θα ωφεληθούν εξίσου και αυτός/αυτή που τη λαμβάνει και αυτός/αυτή που τη δίνει συνοδοιπορώντας με το συνάνθρωπο που έχει ειδικές ανάγκες και χρειάζεται τη βοήθειά μας.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Τα μέλη του εργαστηρίου πιθανόν να γνωρίζουν περιπτώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες είτε από το οικογενειακό ή το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον. Στα μαθήματα που διδάσκονται (όπως Κοινωνική Αγωγή, Θρησκευτικά, Οικιακή Οικονομία κοκ) και στις δράσεις που πραγματοποιούνται στο σχολικό περιβάλλον γίνεται λόγος για την αλληλεγγύη σε όποιον έχει ανάγκη. Έχουν ευαισθητοποιηθεί λοιπόν σε θέματα αναπηρίας και αναγνωρίζουν την ανάγκη για συν-οδοιπορία με συμμαθητές τους και συμμαθήτριες, αλλά και γενικότερα συνανθρώπους, που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους καταστάσεις.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας και ευαλωτότητας
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Β΄ Γυμνασίου		
Τίτλος	Συν-Οδοιπορώντας με ανάπηρους συνανθρώπους		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες ζωής, Δεξιότητες (4C's): Κριτική Σκέψη, Δημιουργικότητα, Συνεργασία, Επικοινωνία, Δεξιότητες του νου, Δεξιότητες μάθησης του 21ο αιώνα,		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική «Υγεία: Διατροφή- Αυτομέριμνα- Οδική ασφάλεια»		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<ul style="list-style-type: none"> • Να λειτουργήσουν τα μέλη της ομάδας σαν οργανωμένο σύνολο. • Να γίνει βίωμα ότι ο Άλλος είναι συνεργάτης που μπορεί να βοηθήσει με τις γνώσεις, τις ιδέες και τον ενθουσιασμό του. • Να κατανοήσουν ότι το εργαστήριο, όπως και η κοινωνία, χρειάζεται κανόνες για να μπορέσει να λειτουργήσει οργανωμένα. • Να γνωρίσουν ότι σε ένα οργανωμένο σύνολο οι ρόλοι κατανέμονται, αφού ληφθούν υπόψη και οι προτάσεις που έχει το κάθε μέλος του. • Να σταματήσουν να είναι ανταγωνιστικοί και να κατανοήσουν την έννοια της υγιούς άμιλλας. • Να προσπαθούν να γίνουν όλο και πιο καλύτεροι στις σχέσεις με τους συμμαθητές τους. • Να μπορούν να δημιουργούν με βάση το ρόλο που τους ανατέθηκε • Να κατανοήσουν τη σημασία της βαθύτερης γνωριμίας με το συνάνθρωπο που έχει ειδικές ανάγκες και τη σπουδαιότητα του εγχειρήματος. 	<p>Ας γνωριστούμε - ποιοι είμαστε; Φτιάχνουμε τους κανόνες μας</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Τα μέλη της ομάδας γνωρίζονται μεταξύ τους και σε κάθε μέλος αποδίδεται ένας συγκεκριμένος ρόλος (Γραμματείς, Δημοσιογράφος κοκ). • Γίνονται προτάσεις για τους κανόνες που θα χαρακτηρίζουν την ομάδα, και όλα τα μέλη συντάσσουν ένα «συμβόλαιο μάθησης και συμπεριφοράς», στο οποίο τονίζεται ότι βασική δεξιότητα είναι η έκφραση της σκέψης και όλα τα μέλη έχουν αυτό το δικαίωμα. • Δημιουργείται πίνακας που θα αναρτηθεί στον τοίχο της αίθουσας που γίνεται το εργαστήριο. Αυτός θα περιέχει το «συμβόλαιο μάθησης και συμπεριφοράς». • Γίνεται μία πρώτη ανάθεση των εργασιών που θα έχει κάθε μέλος, ανάλογα με το ρόλο που του έχει δοθεί. • Ο/Η εκπαιδευτικός φροντίζει να ενημερώσει τα μέλη της ομάδας για το πώς θα αναζητήσουν πηγές (έντυπες και ηλεκτρονικές), ώστε να βρουν το απαραίτητο υλικό. • Γίνεται λόγος για τον τρόπο που θα αποδοθούν τα συμπεράσματα της ομάδας.

- Να γνωρίσουν υπεύθυνα τα μέλη του εργαστηρίου τι είναι αναπηρία και τι αποκλεισμούς περιλαμβάνει για τον άνθρωπο που τη βιώνει και να πάρουν θέση.
- Να αντιληφθούν ότι η αλληλεγγύη στον ανάπηρο συνάνθρωπο είναι καθήκον, αλλά και προνόμιο των μελών της κοινωνίας, και του σχολείου ειδικότερα.
- Να μπορούν να ξεχωρίζουν μορφές αναπηρίας.
- Να γνωρίζουν ότι ο ανάπηρος συνάνθρωπος έχει τα ίδια όνειρα, τις ίδιες ελπίδες με τους άλλους ανθρώπους, και πολλές ικανότητες.
- Να μπορούν να συνεργαστούν με τον ανάπηρο συνάνθρωπο, όντας σίγουροι ότι θα αναπτύξουν τις δεξιότητες της αλληλεγγύης και της εθελοντικής προσφοράς.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες βοήθειας προς τον εμπερίστατο συνάνθρωπο.
- Να μπορούν να «διαβάζουν» καταγραφές εμπειριών ανάπηρων .
- Να συμμερίζονται την αγωνία και τον πόνο των άλλων συνανθρώπων.

Τι είναι η αναπηρία;

- Ιδεοθύελλα με την έκφραση «Αλληλεγγύη στον ανάπηρο συνάνθρωπο».
- Ενοιολογικός χάρτης με μορφές συν-οδοιοπορίας στον συνάνθρωπο με ειδικές ανάγκες.
- Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Η γενναιότητα ανάπηρων συνανθρώπων».
- Δραματοποίηση: «Παίζοντας με το γείτονα που έχει ειδικές ανάγκες».
- Ανακριτική καρτέλα: Ένα μέλος του εργαστηρίου περιγράφει και δέχεται ερωτήσεις για τον κώδικα Μπράιγ. Εφόσον υπάρχει η δυνατότητα μπορεί να παρουσιαστεί και κείμενο που έχει καταγραφεί με τη μέθοδο Μπράιγ. Ακολουθεί συζήτηση για τα πλεονεκτήματα που έχει για τους τυφλούς συνανθρώπους.
- Μελέτη περίπτωσης: Συσκευές που βοηθούν βαρήκοους συνανθρώπους.
- Μελέτη περίπτωσης και δράση: Πως μπορεί να αποκτηθεί από τα μέλη του εργαστηρίου μία αναπηρική καρτέλα ή αμαξίδιο που θα προσφερθεί σε ανάπηρο συμπολίτη, που δεν έχει τη δυνατότητα να την αγοράσει.

- Να γνωρίσουν οι μαθητές μία ιστορική πράξη έμπρακτης αλληλεγγύης σε έναν συνάνθρωπο με ειδικές ανάγκες.
- Να γνωρίσουν τις συγκεκριμένες πράξεις που έκαναν οι κάτοικοι της Καπερναούμ για να βοηθήσουν τον παράλυτο συμπολίτη τους.
- Να «διαβάσουν» μία βιβλική ιστορία με διαχρονικό περιεχόμενο και να αποκτήσουν τη δεξιότητα να την ερμηνεύουν.
- Να καταλάβουν ότι η ανάγκη για θεραπεία της αναπηρίας ήταν προτεραιότητα για τις μεγάλες θρησκευτικές μορφές.
- Να κατανοήσουν ότι στη σημερινή εποχή, χάρη στην ιατρική επιστήμη και την τεχνολογία, η θέση των συνανθρώπων μας με ειδικές ανάγκες έχει βελτιωθεί σε σχέση με παλαιότερες εποχές.
- Να γνωρίσουν στρεβλές αντιλήψεις για την αναπηρία που δυστυχώς αναβιώνουν ακόμη και σήμερα.
- Να δουν την πολιτισμική διάσταση της αναπηρίας.
- Να γνωρίσουν διαχρονικούς χαρακτήρες που θα βοηθήσουν στη στάση που πρέπει να έχουμε για τους συνανθρώπους που χρειάζονται την αλληλεγγύη μας.

Η κοινωνική διάσταση της αναπηρίας με ένα βιβλικό/ιστορικό παράδειγμα: Ο παράλυτος της Καπερναούμ

- Καρέκλα αφήγησης. Ένα μέλος του εργαστηρίου αφηγείται την ιστορία της θεραπείας του παράλυτου της Καπερναούμ και δέχεται ερωτήσεις.
- Δραματοποίηση: Τα μέλη του εργαστηρίου αναβιώνουν την ιστορία της θεραπείας του παράλυτου της Καπερναούμ, αφού έχουν γνωρίσει τη θεραπεία από τον Χριστό.
- Εννοιολογικός χάρτης που θα περιέχει τα κύρια σημεία της θεραπείας του παράλυτου, που θα αναρτηθεί στην αίθουσα του εργαστηρίου.
- Συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Η διαχρονική ανάγκη για αλληλεγγύη στον ανάπηρο συνάνθρωπο».
- Σπουδή στην εικόνα της θεραπείας από το Χριστό του παράλυτου της Καπερναούμ, που θα επικεντρωθεί στον τρόπο που αυτός μετακινούνταν, όταν απαιτούνταν, καθώς και στην τεχνική που χρησιμοποιήθηκε από τους ανθρώπους που τον βοηθούσαν για να έχει πρόσβαση στο χώρο που βρίσκονταν ο Χριστός. Στη συνέχεια γίνεται σχετική συζήτηση .

- Να γνωρίσουν οι μαθητές επαγγελματίες υγείας που παρέχουν υπηρεσίες σε ανάπηρους συνανθρώπους.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο άσκησης του λειτουργήματός τους
- Να έχουν μία ενημέρωση για τα μέσα θεραπείας που χρησιμοποιούν.
- Να δουν τις προοπτικές που έχουν οι επαγγελματίες υγείας που ασχολούνται με την αναπηρία.
- Να γνωρίσουν τους χώρους που εργάζονται.
- Να εκδηλώσουν, αν το επιθυμούν, ενδιαφέρον για ενδεχόμενη μελλοντική άσκηση από μέρους τους ενός σχετικού επαγγέλματος υγείας .
- Να μάθουν τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για να ασχοληθεί κάποιος με ένα λειτούργημα που αφορά την αναπηρία.
- Να δουν τις προκλήσεις που παρουσιάζει ένα επάγγελμα υγείας που επικεντρώνεται στους συνανθρώπους με ειδικές ανάγκες.

**Επαγγέλματα υγείας που μπορεί να βοηθήσουν στην αναπηρία.
 Περιγραφή**

- Συνέντευξη με έναν επαγγελματία υγείας. Τα μέλη του εργαστηρίου του υποβάλλουν ερωτήσεις για τα χαρακτηριστικά της εργασίας του, τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, το περιβάλλον που εργάζεται, το ωράριο που έχει κοκ.
- Καταγραφή και παρουσίαση ιστοσελίδων που αφορούν επαγγέλματα υγείας με αντικείμενο τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες.
- Δημιουργία εφημερίδας τοίχου που θα περιέχει πληροφορίες για τους επαγγελματίες που βοηθούν στην αναπηρία.
- Μελέτη περίπτωσης: Ένας οφθαλμίατρος που προσπαθεί να ανακαλύψει μέσα που θα κάνουν ποιοτικότερη τη ζωή τυφλών συμπολιτών.
- Δραματοποίηση με θέμα: «Ένας ορθοπεδικός υποδέχεται στο εργαστήριο ασθενή σε αναπηρικό αμαξίδιο με προβλήματα κινητικότητας».
- Ιδεοθύελλα με την έκφραση «Οι τρόποι με τους οποίους ο επαγγελματίας υγείας μπορεί να βοηθήσει ανάπηρους συνανθρώπους».

- Να γνωρίσουν τα μέλη του εργαστηρίου εθελοντικές δράσεις συν-οδοιοπορίας με τον συνάνθρωπο.
- Να γνωρίσουν τι είναι εθελοντισμός
- Να αποκτήσουν δεξιότητες που θα βοηθήσουν με εθελοντικές δράσεις ανάπηρους συνανθρώπους.
- Να μάθουν ότι η κοινωνία έχει ανάγκη τον εθελοντισμό για να μπορέσει να «τραβήξει» μπροστά.
- Να δουν την προσφορά ως πράξη αγάπης και αλληλεγγύης.
- Να μπορούν να κατανοούν τις ανάγκες του συνανθρώπου .
- Να βλέπουν με την προοπτική του «εμείς» και όχι του «εγώ».
- Να μπορούν να υπερασπιστούν τον εθελοντισμό και να τον προτείνουν ως καλή πρακτική.
- Να αναγνωρίζουν την προσφορά στον Άλλον ως μέγιστη κοινωνική αρετή.

**Εθελοντικές
 δράσεις για συν-
 οδοιοπορία με τον
 ανάπηρο
 συνάνθρωπο**

- Συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Προτάσεις για δράσεις συν-οδοιοπορίας με τον ανάπηρο συνάνθρωπο». Ακούγονται όλες οι απόψεις και μέσα από τη συζήτηση επιλέγονται δράσεις εθελοντισμού και αλληλεγγύης.
- Αφήγηση ιστοριών με θέμα «Πράξεις αλληλεγγύης στο συνάνθρωπο με ειδικές ανάγκες». Τις αφηγούνται τα μέλη του εργαστηρίου, εφόσον έχουν σχετικές εμπειρίες. Στη συνέχεια γίνεται συζήτηση αναστοχασμού.
- Προσομοίωση: Τα μέλη του εργαστηρίου αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους προσέγγισης του ανάπηρου συνανθρώπου (πχ πέρασμα από διάβαση τυφλού συνανθρώπου, βοήθεια σε συμπολίτη που κινείται με αναπηρικό αμαξίδιο κοκ).
- Ζωγραφική με θέμα «Εγώ και ο φίλος μου με ειδικές ανάγκες».
- Συνέντευξη με έναν εθελοντή που προσφέρει βοήθεια σε ανάπηρους συμπολίτες.
- Ανταλλαγή απόψεων για τη ψυχολογική στήριξη στον άνθρωπο με ειδικές ανάγκες.

- Να μάθουν τα μέλη του εργαστηρίου τι σημαίνει ο όρος «ευάλωτος συνάνθρωπος» και τη σημασία του.
- Να προτείνουν τρόπους να απαλύνουν την ευαλωτότητα των ανάπηρων συνανθρώπων.
- Να κατανοήσουν τα δικαιώματα των ανθρώπων που δε μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν.
- Να αναζητήσουν δομές που επικεντρώνονται στη βοήθεια των ευάλωτων συνανθρώπων με ειδικές ανάγκες.
- Να καταλάβουν τη δύσκολη καθημερινότητα που βιώνουν ανάπηροι συνάνθρωποι.
- Να κατανοήσουν την ανάγκη ευαισθητοποίησης της κοινωνίας σε ζητήματα ευαλωτότητας των ανάπηρων συμπολιτών.
- Να αναλογιστούν προσωπικές παρεμβάσεις, ώστε να υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση ανάπηρων συμπολιτών.
- Να προτείνουν μέσα με τα οποία θα βοηθήσουν συμπολίτες που αντιμετωπίζουν ζητήματα κινητικότητας.

Ζητήματα ευαλωτότητας. Η ισότιμη αντιμετώπιση των ανάπηρων συνανθρώπων μας

- Συνέντευξη με εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις δράσεις του Δήμου που αντιμετωπίζουν την ευαλωτότητα.
- Ιδεοθύελλα με την έκφραση «ευάλωτος συμπολίτης».
- Μελέτη περίπτωσης: «Ένας ανάπηρος συνάνθρωπος με προβλήματα κινητικότητας προσπαθεί να κινηθεί σε κεντρικό σημείο μιας μεγαλούπολης».
- Συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Πως μπορεί να μειωθεί η ευαλωτότητα των ανάπηρων στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις».
- Σύντομο κείμενο για ανάπτυξη επιχειρημάτων. Ένα μέλος του εργαστηρίου συντάσσει κείμενο για την ισότιμη αντιμετώπιση των ανάπηρων συνανθρώπων. Τα υπόλοιπα μέλη αναπτύσσουν σχετική επιχειρηματολογία .

- Οι μαθητές θα μπορούν να αξιολογούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες για τη βοήθεια σε ανάπηρο συνάνθρωπο που προσέλαβαν από το εργαστήριο.
- Θα αποκτήσουν συνθετικές ικανότητες.
- Θα κατανοήσουν ότι η αξιολόγηση είναι απαραίτητη για όλες τις ενέργειες που κάνουν.
- Θα επαναπροσδιορίσουν στάσεις και αντιλήψεις για τον εθελοντισμό και την αναπηρία.
- Θα προβούν σε αναστοχασμούς για ζητήματα που αφορούν την αναπηρία.
- Θα έχουν καταλάβει ότι η συν-οδοιπορία με το χειμαζόμενο συνάνθρωπο είναι στάση ζωής που δείχνει την ποιότητα του ανθρώπου.
- Θα διαπιστώσουν ότι πρακτικές αλληλεγγύης είναι απαραίτητες στη σημερινή κοινωνία.

Αξιολόγηση του εργαστηρίου.

Οφέλη

- Δημιουργία ερωτηματολογίου με το οποίο τα μέλη της ομάδας θα αξιολογήσουν το εργαστήριο.
- Κατασκευή πίνακα με ενέργειες συν-οδοιπορίας με τον συνάνθρωπο που έχει ειδικές ανάγκες.
- Δημιουργία δικτύου εθελοντισμού από όλα τα μέλη του εργαστηρίου με στόχο ανάληψη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη βοήθεια ανάπηρων συνανθρώπων.
- Αναστοχασμός για την αναπηρία και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι συνάνθρωποι με ειδικές ανάγκες.
- Καταγραφή δομών που βασίζονται στον εθελοντισμό και δραστηριοποιούνται στην εθελοντική βοήθεια στο συνάνθρωπο.
- Καταγραφή των υπηρεσιών που παρέχουν σε ανάπηρους συνανθρώπους δημόσιες δομές υγείας που βρίσκονται στην περιοχή του σχολείου.
- Καταγραφή των υπηρεσιών σε ανάπηρους συμπολίτες που παρέχει ο Δήμος στον οποίο ανήκει το σχολείο .

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

Βιβλιογραφία:

Δέδας Απόστολος (2015). *Χωρίς δεύτερη σκέψη. (Το ημερολόγιο ενός εθελοντή διασώστη)*. Αθήνα: Εχέδωρος Εκδοτική

Παπαδόπουλος Ιωάννης Σ. (2015). *Εγχειρίδιο προσβασιμότητας για ΑμεΑ*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε

Ροζάκου Κατερίνα (2018). *Από "αγάπη" και "αλληλεγγύη"*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Τεντόμας Λάζαρος (2017). *Παιδιά εξωτικά, παιδιά οικόσιτα. Ανθρωπολογική μελέτη της αναπηρίας και της ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα*. Αθήνα: RedMarks

Συνδέσεις

Οδηγός του Πολίτη. Δικαιώματα ΑμεΑ

<http://www.odigostoupoliti.eu/category/odigos-tou-politi/amea-atoma-me-anapiria/> (προσπελάστηκε 19/5/2021)

Φορείς που υποστηρίζουν ανθρώπους με αναπηρία

<https://www.eoppep.gr/teens/index.php/amea> (προσπελάστηκε 19/5/2021)

Τι είναι ο εθελοντισμός

http://gd.uoi.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=335&Itemid=431
(προσπελάστηκε 19/5/2021)

Εθελοντισμός για συνανθρώπους ΑμεΑ

<https://www.kentroameazoi.gr/> (προσπελάστηκε 19/5/2021)

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία

Εθνικό κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ειδικό Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ)

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση του εργαστηρίου θα γίνει βασικά με ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που θα διανεμηθεί σε όλα τα μέλη του, στο οποίο θα καταγραφούν τα οφέλη καθώς και οι εντυπώσεις από την εμπειρία. Παράλληλα θα ζητηθούν να αναφερθούν γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν, θα καταγραφούν δομές εθελοντισμού ενώ θα γίνει και αξιολόγηση του υλικού που δόθηκε και η χρησιμότητά του ως δεξιότητα.

Η αποτίμηση και ο αναστοχασμός θα επικεντρωθούν στο γεγονός ότι η συνοδοιπορία με το συνάνθρωπο, που έχει ειδικές ανάγκες, είναι μία πράξη αλληλεγγύης και κοινωνικότητας. Είναι απαραίτητη στο σημερινό άνθρωπο που

κατανοεί ότι κανένας άνθρωπος, ειδικά αυτός που ανήκει σε ευάλωτη κατηγορία, δε μπορεί να είναι μόνος του και ότι η κοινωνικότητα είναι στη φύση του ανθρώπου.

Ως εκδήλωση διάχυσης μπορεί να γίνει ένα μαθητικό συνέδριο με θέμα τη συν-οδοιπορία και τον εθελοντισμό ως εκφράσεις αγάπης και ενδιαφέροντος

Σημειώσεις:

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Όνοματεπώνυμο μέλους εργαστηρίου

Τάξη/Τμήμα:

1^η Δραστηριότητα: Με βάση αυτά που έμαθες στο εργαστήριο να σημειώσεις πως σκέπτεσαι να βοηθήσεις έναν συνάνθρωπο ΑμεΕΑ με κινητικά προβλήματα και πως θα κινητοποιήσεις και τους συμμαθητές σου που είναι και μέλη του ίδιου εργαστηρίου

2^η δραστηριότητα: Δημιούργησε έναν πίνακα στον οποίο θα αναφέρονται δημοτικές δομές της περιοχής σου που επικεντρώνονται στη βοήθεια ατόμων με αναπηρία. Επισκέψου κάποιες από αυτές, ζήτησε από τους υπεύθυνους να σου δώσουν συνέντευξη. Στη συνέχεια κατέγραψε τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν και πρότεινε και εσύ λύσεις.

3^η δραστηριότητα: Περιέγραψε τον τρόπο εργασίας ενός επαγγελματία υγείας που συν-οδοιπορεί, μέσω του λειτουργημάτων του, με ανάπηρους συνανθρώπους. Μίλησε μαζί του και κατέγραψε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δουλειάς του.

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Όνοματεπώνυμο μέλους εργαστηρίου

Τάξη/Τμήμα:

1^η δραστηριότητα: Περπάτησε στους δρόμους της περιοχής που βρίσκεται η κατοικία σου. Κατέγραψε ενδεχόμενες κακοτεχνίες που μπορούν να δυσκολέψουν τη ζωή των ανάπηρων συμπολιτών σου και πρότεινε λύσεις. Στη συνέχεια κοινοποίησέ τις στους υπεύθυνους και στα τοπικά ΜΜΕ.

2^η δραστηριότητα: Πως μπορείς να βοηθήσεις έναν τυφλό συνάνθρωπο που θα ήθελε να μάθει τα βασικά σημεία ενός μαθήματος που διδάσκει στην τάξη σου;

3^η δραστηριότητα: Ένας βαρήκοος συμμαθητής σου δυσκολεύεται να εξηγήσει στο Διευθυντή του σχολείου ένα αίτημά του. Πως θα μπορούσες να τον βοηθήσεις; Πως θα τον έκανες να αισθανθεί ότι έχει έναν φίλο που μπορεί να του συμπαρασταθεί;

Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

1^ο Εργαστήριο: Ας γνωριστούμε ποιοι είμαστε. Φτιάχνουμε τους κανόνες μας

Περιγραφή: Το εργαστήριο στοχεύει να λειτουργήσουν τα μέλη της ομάδας σαν οργανωμένο σύνολο και να γνωρίσουν ότι ο Άλλος δεν είναι ανταγωνιστής, αλλά συνεργάτης που μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων του. Σε αυτό θα τεθούν οι βάσεις της συνεργασίας των μελών του και θα αναφερθούν οι δεξιότητες που θα αποκτηθούν. Θα υπογραμμιστεί η ανάγκη να λειτουργούν ως σύνολο, και έτσι όλοι θα έχουν λόγο και θα μπορούν να προτείνουν και να λένε τη γνώμη τους.

Αφού γίνει το καλωσόρισμα, τα μέλη συστήνονται και αναφέρουν τα ενδιαφέροντα που έχουν και τους λόγους που επέλεξαν το συγκεκριμένο εργαστήριο. Ο διδάσκων εξηγεί τη διαδικασία με την οποία θα λειτουργεί και ότι όλα τα μέλη θα έχουν λόγο. Γίνεται η κατανομή των ρόλων και ενθαρρύνεται η συμμετοχή στις προτεινόμενες δραστηριότητες.

2^ο Εργαστήριο: Τι είναι η αναπηρία;

Περιγραφή: Να γνωρίσουν τα μέλη του εργαστηρίου τι είναι αναπηρία και τι αποκλεισμούς περιέχει για τον άνθρωπο που τη βιώνει. Να αντιληφθούν ότι ο εθελοντισμός και η αλληλεγγύη στον ανάπηρο συνάνθρωπο είναι καθήκον, αλλά και προνόμιο των μελών της κοινωνίας, και του σχολείου ειδικότερα.

Οι μαθητές δουλεύουν ως ομάδα, ομαδοσυνεργατικά. Μέλη του εργαστηρίου που έχουν ήδη εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον θα παρουσιάσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες, αναλαμβάνουν τη δραστηριότητα ανακριτική καρτέλα και προτείνουν τρόπους για να αποκτηθεί το αναπηρικό αμαξίδιο που θα προσφερθεί σε ανάπηρο συμπολίτη. Για τη στρογγυλή τράπεζα ένα μέλος αναλαμβάνει το ρόλο του προέδρου που θα συντονίζει τη συζήτηση.

3^ο Εργαστήριο: Η κοινωνική διάσταση της αναπηρίας με ένα ιστορικό παράδειγμα: Ο παράλυτος της Καπερναούμ

Περιγραφή: Η θεραπεία του Παράλυτου καταγράφεται στο κατά Μάρκον Ευαγγέλιο 2,1-12. Καλό είναι ο διδάσκων να έχει διαβάσει την περικοπή και στη συνέχεια να την αναλύσει στην ομάδα και να γίνει συζήτηση. Με το εργαστήριο θα γνωρίσουν οι μαθητές μία ιστορική/βιβλική έμπρακτη πράξη αλληλεγγύης σε έναν συνάνθρωπο με ειδικές ανάγκες και να δουν την κοινωνική/πολιτισμική διάσταση της αναπηρίας. Θα αποκτήσουν τη δεξιότητα να την ερμηνεύουν, να τη βλέπουν ως μέσον κατανόησης της αναπηρίας γενικότερα και θα καταλάβουν ότι με ένα ιστορικό γεγονός μπορούν να κάνουν συγκρίσεις με το σήμερα.

Ο στόχος είναι να παρουσιαστούν οι πράξεις αλληλεγγύης των κατοίκων της Καπερναούμ στον ανάπηρο συμπολίτη τους και όχι η θεολογική σημασία τους. Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν ότι η συνοδοιπορία με τον ανάπηρο συνάνθρωπο είναι διαχρονική πρακτική και αποτελεί παράδειγμα για μίμηση. Και πάλι προτεινόμενες δραστηριότητες, όπως η καρτέλα αφήγησης, θα παρουσιαστούν από τα μέλη που θα εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον και θα ακολουθήσουν ερωτήσεις και συζήτηση.

Πληροφορίες που θα βοηθήσουν υπάρχουν στην ιστοσελίδα

<https://www.greek->

[language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/pi/content.html?p=6&t=3,445](https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/pi/content.html?p=6&t=3,445)

[1](#) (προσπελάστηκε 25/5/2021)

4^ο Εργαστήριο: Επαγγέλματα που μπορεί να βοηθήσουν στην αναπηρία.

Περιγραφή

Περιγραφή: Να γνωρίσουν οι μαθητές τους επαγγελματίες υγείας που παρέχουν υπηρεσίες σε ανάπηρους συνανθρώπους και να κατανοήσουν τον τρόπο άσκησης του λειτουργήματός τους. Να μάθουν για τις συνθήκες εργασίας τους και τα μέσα που χρησιμοποιούν. Να δουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και την προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο.

Η συνέντευξη με έναν επαγγελματία υγείας θα δοθεί σε μέλη του εργαστηρίου που θα εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον και θα παρουσιαστεί στην ολομέλεια. Προηγουμένως θα πρέπει να δοθεί η συγκατάθεση για τη δράση από τους κηδεμόνες των μαθητών που θα την αναλάβουν.

Η προτεινόμενη δραστηριότητα «Καταγραφή ιστοσελίδων που περιλαμβάνουν επαγγελματίες υγείας που ασχολούνται με την αναπηρία» θα γίνει εντός του εργαστηρίου και με την επίβλεψη του/της εκπαιδευτικού που θα συμβουλεύει και θα δίνει σχετικές οδηγίες.

5^ο Εργαστήριο: Εθελοντικές δράσεις για συν-οδοιπορία με τον ανάπηρο συνάνθρωπο

Περιγραφή: Στόχος είναι να γνωρίσουν τα μέλη του εργαστηρίου δράσεις συν-οδοιπορίας με το συνάνθρωπο και να «βλέπουν» με την προοπτική του «εμείς» και όχι του «εγώ». Να αποκτήσουν τη δεξιότητα του εθελοντισμού και να γνωρίσουν την αξία του.

Στόχος του εργαστηρίου είναι να τονιστεί η αξία του εθελοντισμού και η αναγκαιότητά της. Τα μέλη του εργαστηρίου συμμετέχοντας στις προτεινόμενες δραστηριότητες θα καταλάβουν ότι οι πράξεις αλληλεγγύης, ειδικά σε συνανθρώπους με αναπηρία, προάγουν την κοινωνία και είναι καθήκον κάθε μέλους της.

6^ο Εργαστήριο: Ζητήματα ευαλωτότητας. Η ισότιμη αντιμετώπιση των ανάπηρων συνανθρώπων μας

Περιγραφή: Να κατανοήσουν τα μέλη του εργαστηρίου τα δικαιώματα των ανθρώπων που είναι τρωτοί, αφού δε μπορούν να εξυπηρετηθούν και να αυτό-εξυπηρετηθούν και να αναζητήσουν δομές που επικεντρώνονται στη βοήθεια των ευάλωτων συνανθρώπων με ειδικές ανάγκες.

Καταρχήν η αποσαφήνιση της έννοιας «ευάλωτος συνάνθρωπος (ή συμπολίτης)» είναι απαραίτητη για να λειτουργήσει το εργαστήριο. Στη συνέχεια όλα τα μέλη πρέπει να σκεφτούν περιπτώσεις που δεν υπάρχει ισότιμη πρόσβαση ανάπηρων σε δομές, χώρους, κτίρια κοκ. και να βρουν τρόπους επίλυσης τέτοιων περιπτώσεων, ειδικά στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις, μέσω των προτεινόμενων δραστηριοτήτων.

Πληροφορίες για τη δράση των «Γιατρών του Κόσμου» που απευθύνονται σε ευάλωτους συμπολίτες υπάρχουν στην ιστοσελίδα τους <https://mdmgreece.gr/epigousa-paremvasi-se-evalota-atoma-ano-ton-60-eton/> (προσπελάστηκε 25/5/2021)

7^ο Εργαστήριο: Αξιολόγηση του εργαστηρίου – Οφέλη

Περιγραφή: Οι μαθητές να μάθουν να αξιολογούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες για τη βοήθεια σε ανάπηρο συνάνθρωπο που προσέλαβαν από το εργαστήριο. Να αποκτήσουν συνθετικές ικανότητες και να κατανοήσουν ότι η αξιολόγηση είναι απαραίτητη για όλα τις ενέργειες που κάνουν. Θα έχουν εμπειρώσει δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να καταλάβουν ότι η αλληλεγγύη και ο εθελοντισμός είναι απαραίτητα συστατικά της οργανωμένης κοινωνίας στην οποία όλα τα μέλη της θα έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην ποιότητα ζωής. Για το σκοπό αυτό θα λάβουν μέρος στις προτεινόμενες δραστηριότητες, ως ομάδα, θα λάβουν όλοι το λόγο και θα μιλήσουν για την αναγκαιότητα της συνοδοιπορίας με το συνάνθρωπο που έχει ειδικές ανάγκες.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

- Προτάσεις για τη δημιουργία εθελοντικών δράσεων θα προσφέρουν βοήθεια σε έναν συνάνθρωπο ΑμεΑ
- Καταγραφή ιστορικών περιπτώσεων αλληλεγγύης σε ανάπηρους συνανθρώπους και εθελοντισμού.
- Καταγραφή επαγγελματιών υγείας της περιοχής που βοηθούν ΑμεΑ
- Πληροφορίες για την ιστορική εξέλιξη της εθελοντικής βοήθειας σε ΑμεΑ
- Συμμετοχή στις συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας
- Συμμετοχή στις δράσεις του εργαστηρίου
- Συμμετοχή στη δημιουργία των εννοιολογικών χαρτών
- Προτάσεις για την αντιμετώπιση της ευαλωτότητας συνανθρώπων με ειδικές ανάγκες
- Ενεργός συμμετοχή σε όλες τις συναντήσεις του εργαστηρίου

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

1^ο Φύλλο

Όνοματεπώνυμο.....

Τάξη/ Τμήμα

Το αντικείμενο του εργαστηρίου «Συν-Οδοιπορώντας με το συνάνθρωπο με ειδικές ανάγκες » με ενδιαφέρει γιατί θα μου δώσει την ευκαιρία να γνωρίσω τα εξής:

Τα δυνατά μου σημεία σε σχέση με το εργαστήριο είναι:

Τα σημεία που χρειάζομαι βελτίωση είναι:

Γνωρίζω τις εξής περιπτώσεις αλληλεγγύης σε ανάπηρους συνανθρώπους:

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης
2^ο Φύλλο

Οι πρωτοβουλίες που θα πάρω στο εργαστήριο είναι οι εξής:

Θα επιλέξω και θα αξιοποιήσω πληροφορίες από τις εξής πηγές::

Θα συνεισφέρω σίγουρα στη δημιουργία των παρακάτω δραστηριοτήτων (πχ εννοιολογικός χάρτης, εφημερίδα τοίχου κοκ)

Θα προτείνω τις εξής επισκέψεις στα πλαίσια του εργαστηρίου (πχ σε επαγγελματίες υγείας που επικεντρώνονται στη βοήθεια συνανθρώπων ΑμΕΑ)

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

- 1^η δραστηριότητα:** Η αναπηρία όπως περιγράφεται στο διαδίκτυο. Θα ανατρέξω στο διαδίκτυο για να βρω πληροφορίες για τη βοήθεια σε συνανθρώπους ΑμΕΑ
- 2^η δραστηριότητα:** Ετοιμάζω ένα πρόγραμμα εθελοντισμού που θα απευθύνεται σε ανάπηρους συνανθρώπους
- 3^η δραστηριότητα:** Θα βρω πληροφορίες για την αναπηρία στους πολιτισμούς του κόσμου.
- 4^η δραστηριότητα:** Παίρνω συνέντευξη από έναν επαγγελματία υγείας για τις υπηρεσίες που προσφέρει σε συνανθρώπους με ειδικές ανάγκες
- 5^η δραστηριότητα:** Θέμα που θα αναπτύξω: «Ο τυφλός συνάνθρωπος. Ποια θα είναι η εθελοντική προσφορά μου σε αυτόν»
- 6^η δραστηριότητα:** Θα παρουσιάσω την εργασία « Ο φίλος μου με ειδικές ανάγκες»
- 7^η δραστηριότητα:** Η βαρηκοΐα και η αντιμετώπισή της
- 8^η δραστηριότητα:** Τρόποι που θα προτείνω για να επιδιορθωθούν ατέλειες στους δρόμους του μέρους που ζω και κάνουν δύσκολη τη ζωή συνανθρώπων με αναπηρία